

TENNESSEE WILLIAMS, «El significat de *La rosa tatuada*». Article publicat per primera vegada a la revista *Vogue*, el 15 de març de 1951.

(Traducció: Carlota Subirós)

La rosa tatuada és l'element dionisiac en la vida humana, el seu misteri, la seva bellesa, la seva significació. És l'argent viu i refulgent que d'una manera o altra aconsegueix escolar-se per sota dels polzes premuts amb força d'aquell home enorme, que duu un uniforme amb botons de llautó, i de la seva col·lega femenina, que duu unes ulleretes agafades al nas i unes faldilles negres que fan olor de guix i que et fan esternudar quan passa pel teu costat, fregant-te amb menyspreu. És la insatisfacció davant de l'evidència empírica que forja el poeta i el místic, ja que és l'impuls líric així com el de les bacants, i tot i que la cabra és un dels seus símbols més immemorials, no s'ha de confondre amb la mera sexualitat. Es tracta d'un element més elevat i més destil·lat. Probablement la seva forma més pura es manifesta en els nens i en els ocells, en els seus moments extàtics de vol i de joc, sobretot en els darrers instants d'un capvespre d'estiu, de color blau cel, just abans que aterrin sobre les branques i just abans que les mares els cridin des

de la porta: «Vine cap a casa!» No és l'obediència del retorn a casa, per ficar-se al llit, sinó el món sense límits del somni. És la *rosa mystica*, la llum sobre la carn nua i daurada d'un déu que o bé ens dóna l'esquena, o bé té la cara coberta; un déu que surt corrents quan li diem «Espera't!», que fuig inexorablement quan intentem retenir-lo. És el fruit de la vinya que agafa la terra, el sol i l'aire i els destil·la en beuratges que priven els homes, no de la raó, sinó d'una cosa diferent, anomenada prudència...

Finalment, per altra banda, és el desig d'un artista de treballar amb formes noves, encara que al principi resultin molt estranyes, de trencar barreres respecte el que ha fet fins llavors i el que molts d'altres han fet molt millor, tant abans com després, i de penetrar, potser de manera fatal, en algun terreny que l'esquella i la corda li haurien volgut prohibir.

Pot semblar curiós que hagi triat un dona per ser la protagonista d'una obra que tracta un tema com aquest. Però en els esforços cecs i frenètics de la vídua Serafina per comprendre els misteris del seu difunt marit, intuïm i descobrim més coses del que hauria estat possible a través de l'observació directa de l'home viu, Dionís en persona. A

Dionís, que és misteri, no se'l pot veure mai clarament. No se'l pot empresonar en la memòria ni en una urna, ni en les convencions i les propietats d'una modista grassoneta que hauria volgut fortificar la seva felicitat amb el respecte de la comunitat. Ha estat un error omplir la casa amb maniquins. Li ha costat molt de temps, aprendre que tard o d'hora els maniquins sense rostre han de caure per terra, per més sofisticats que en siguin els mecanismes. Li ha calgut despullar-se gairebé literalment, fer una aparició pública amb un viso de setí tacat de vi, un atac ferotge al capellà i a les veïnes, per descobrir que la sang de la seva filla, jove i salvatge, és un homenatge millor que no les cendres, conservades en una urna funerària.

Pel tractament del tema, l'obra és, sens dubte, més al·lusiva que directa. I encara és més indubtable que el tema eclipsa l'obra. És la llum casolana d'una espelma de cuina que crema en adoració d'un déu. Jo prefereixo que les obres no siguin un llaç, sinó una xarxa, amb una malla ben ampla. Així, molts del seus moments reveladors són fulguracions rebels, que no formen part del pla d'un autor sinó que han estat atrapats de manera accidental, i

segurament són aquests instants els que estan més a prop de ser una autèntica celebració del déu de l'ebrietat.